

FINLANDS FÖRFATTNINGSSAMLING

Utgiven i Helsingfors den 19 november 2014

942/2014

Statsrådets förordning

om de allmänna riksomfattande målen för och timfördelningen i den utbildning som avses i gymnasielagen

Utfärdad i Helsingfors den 13 november 2014

I enlighet med statsrådets beslut, föreskrivs med stöd av 10 § 1 mom. i gymnasielagen (629/1998):

1 kap

1 §

Tillämpningsområde

Denna förordning innehåller bestämmelser om de allmänna riksomfattande målen för gymnasieutbildning och utbildning som förbereder för gymnasieutbildning enligt gymnasielagen (629/1998), samt om hur den tid som används för undervisningen ska fördelas mellan undervisning i olika läroämnen och ämnesgrupper samt studiehandledning (timfördelning).

2 kap

2 §

Utveckling till bildade samhällsmedlemmar

Gymnasieutbildningens mål är att stödja en harmonisk psykisk, fysisk och social utveckling hos de studerande samt främja deras respekt för livet, de mänskliga rättigheterna, en hållbar utveckling samt för miljömässig och kulturell mångfald. Utbildningen stöder aktivt jämlikhet och likställdhet i all verksamhet som bedrivs vid läroanstalten.

Utbildningen orienterar de studerande att

handla demokratiskt och ta ansvar för och aktivt delta i samhället på lokal, nationell, europeisk och global nivå.

3 §

Kunskaper och färdigheter

Utbildningen utvecklar på bred front de studerandes färdigheter att ta till sig, kombinera och använda sig av de kunskaper och färdigheter som de tillägnat sig samt att tillämpa det som de har lärt sig på ett mångsidigt sätt, som även överskrider gränserna mellan de olika läroämnena. Utbildningen ska stärka och fördjupa de studerandes allmänbildning i en föränderlig verksamhetsmiljö och ge dem kunskaper och färdigheter i de kurser och enligt de timfördelningar som anges i denna förordning.

Utbildningen utvecklar de studerandes färdigheter för fortsatta studier, arbetslivet, entreprenörskap och samhället.

Utbildningen stärker grunden för de studerandes fysiska, psykiska och sociala välbefinnande och ger färdigheter och vilja att upprätthålla dessa i livets olika skeden. Utbildningen stöder utvecklingen av etiska reflexioner hos de studerande.

Utbildningen stärker de studerandes förmåga att behärska helheter, inlärningsfärdigheter, ett vetenskapligt och därmed samman-

hängande kritiskt tänkande hos dem samt deras kreativitet, arbetsförmåga, förmåga till växelverkan och samarbete, färdigheter att inhämta och hantera information, använda och tillämpa datateknik samt förmåga att uttrycka sig i skrift och i tal på de båda inhemska språken samt på andra språk och i konstnärlig form.

4 §

Livslångt lärande och orientering

Utbildningen ska orientera, engagera och skapa förutsättningar för ett livslångt lärande samt förbättra den studerandes förmåga att planera och fatta beslut om sina yrkes- och levnadsval.

Utvecklingen ska utveckla den studerandes färdigheter att bedöma och uppdatera sitt kunnande samt identifiera sina egna styrkor och utvecklingsbehov.

Under studietiden i gymnasiet ska den studerande kunna dra nytta av den studiehandledning han eller hon får samt mångsidigt kunna sätta sig in i olika alternativ för fortsatta studier och göra upp en meningsfull plan för sin yrkeskarriär.

5 §

Studiemiljöer och verksamhetskulturen

I gymnasiestudierna ska man mångsidigt utnyttja studiemiljöer som ger ökad kännedom om arbetslivet, fortsatta studier samt informations- och kommunikationsteknologi. Studiemiljöerna ska stödja den studerandes studiemotivation och hjälpa honom eller henne att hitta sina egna styrkor. Miljöerna ska berika den studerandes erfarenhetsvärld på flera områden samt vara pedagogiskt och funktionellt ändamålsenliga.

Gymnasiets verksamhetskultur ska stödja den studerandes egen aktivitet och samverkan med andra samt främja samtliga studerandes möjligheter att delta i utvecklingen av studiemiljön och verksamhetskulturen. I studierna ska man eftersträva en positiv attityd till inlärning.

6 §

Särskilda mål för gymnasieutbildningen för vuxna

Undervisningen för vuxna ska beakta sådana kunskaper, färdigheter och kunnande som de studerande tidigare förvärvat. Undervisningen ska ordnas med beaktande av vuxenstudiernas särdrag.

Målet är att den vuxenstuderande tillägnar sig sådana studiefärdigheter, språk- och kommunikationsfärdigheter samt informations-tekniska kunskaper och färdigheter som behövs för fortsatta studier samt för sysselsättning och framgång i arbetslivet. Undervisningen ska ge färdigheter för livslångt lärande och stödja den studerandes personliga utveckling.

Vid sidan om den examensinriktade utbildningen kan man beakta sådana studerande som avlägger ett eller flera läroämnen som hör till gymnasiets lärokurs samt andra specialgrupper.

7 §

Särskilda mål för den förberedande utbildningen

Målet med den utbildning som förbereder invandrare och personer med ett främmande språk som modersmål för gymnasieutbildning är att förbättra den studerandes färdigheter i läroanstaltens undervisningsspråk och att förbättra hans eller hennes studiefärdigheter. Syftet är dessutom att ge den studerande färdigheter för ett aktivt medborgarskap i det finländska samhället. Utbildningen syftar också till att i mån av möjlighet stödja och främja den studerandes kunskaper i sitt eget modersmål.

3 kap

Timfördelningen i gymnasieundervisningen

8 §

Strukturen i studierna för ungdomar

Studierna i gymnasiet indelas i tre delar:

obligatoriska, fördjupade och tillämpade kurser.

De fördjupade kurserna är huvudsakligen fortsättningskurser som direkt sammanhänger med de obligatoriska kurserna. Skolan ska erbjuda sådana fördjupade kurser som valfria för den studerande. Dessa kurser har gemensamma riksomfattande mål och gemensamt innehåll. Temastudierna förenhetligar undervisningen, stärker de studerandes förmåga att behärska bredare helheter utöver de enskilda läroämnena och ökar samarbetet över läroämnesgränserna. I form av fördjupade temakurser ska utbildningsanordnaren erbjuda en kurs i syfte att utveckla de studerandes reflektiva tänkande enligt 3 § och en fenomenbaserad kurs i syfte att förbättra deras kunskaper och färdigheter i informations- och kommunikationsteknologi. Dessutom ska det ordnas en sådan kurs i frivillig verksamhet, arbetslivsfärdigheter, trafikfostran eller internationell verksamhet som ska avläggas i form av praktiskt arbete. Kursen ska i enlighet med 23 § i gymnasielagen helt eller delvis kunna avläggas i form av kunnande som förvärvats på annat sätt.

De tillämpade kurserna är metodkurser, av samma eller någon annan utbildningsanordnare ordnade yrkesinriktade studier, integrerade kurser som innehåller stoff från olika ämnen, eller andra studier som lämpar sig för gymnasiet. I de tillämpade kurserna kan det ingå avläggande av gymnasiediplom i olika ämnen eller ämnesgrupper, och för sådana kurser gör Utbildningsstyrelsen upp de riksomfattande läroplansgrunderna. Därtill kan tillämpade kurser ordnas i form av stödkurser i enlighet med de studerandes behov. De tillämpade kurserna är valfria för de studerande. En studerande ska ges möjlighet att såsom tillämpade kurser i sina studier innefatta också sådana ovan avsedda studier som ordnas av andra utbildningsanordnare och att få sådant kunnande som han eller hon har förvärvat på annat sätt bedömt eller erkänt.

Därtill finns kurser i konststudier som ordnas av utbildningsanordnaren, för vilka Utbildningsstyrelsen gör upp de riksomfattande läroplansgrunderna. Det står utbildningsanordnaren fritt att erbjuda sådana kurser.

9 §

Timfördelningen i undervisningen för ungdomar

Läroämnena	Obligatoriska kurser	Antal riksomfattande kurser som erbjuds som fördjupade studier
Modersmål och litteratur	6	3
A-språk	6	2
B-språk	5	2
Övriga språk		8+8
Matematik		
Gemensam kurshelhet	1	
kort lärokurs	5	2
lång lärokurs	9	3

Miljö och naturvetenskaper		
Biologi	2	3
Geografi	1	3
Fysik	1	6
Kemi	1	4
Humanistisk-samhällsvetenskapliga ämnen		
Filosofi	2	2
Psykologi	1	4
Historia	3	3
Samhällslära	3	1
Religion/livsåskådningskunskap	2	4
Hälsokunskap	1	2
Konst- och färdighetsämnen	5	
Gymnastik	2	3
Musik	1—2	2
Bildkonst	1—2	2
Studiehandledning	2	
Temastudier		3
Obligatoriska kurser	47—51	
Fördjupade kurser minst	10	
Kurser sammanlagt minst	75	

Förutom de obligatoriska och fördjupade kurserna enligt timfördelningen kan även fördjupade och tillämpade kurser som utbildningsanordnaren beslutar om förekomma. Förutom lektioner ges de studerande också annan handledning inom ramen för studiehandledningen.

En studerande med samiska, romani eller ett främmande språk som modersmål kan undervisas i modersmål och litteratur enligt lärokursen för finska/svenska som andraspråk.

Om en studerande med samiska, romani eller ett främmande språk som modersmål får modersmålsundervisning i sitt eget modersmål, kan det sammanlagda antalet kurser i

modersmål och litteratur och i obligatoriska kurser i övriga språk samt det totala antalet obligatoriska kurser som studeranden skall fullgöra vara mindre än vad som föreskrivs i 1 mom. Det andra inhemska språket studeras då som valfritt ämne.

Om en studerande med ett främmande språk som modersmål får undervisning i finska/svenska enligt lärokursen för finska/svenska som andra språk, får timmarna i modersmål och litteratur och i det andra inhemska språket delas i undervisning i de nämnda ämnena så som utbildningsanordnaren beslutar.

Studeranden kan studera flera än ett A-

språk. Lärokursen i det andra inhemska språket studeras antingen enligt lärokursen för B1-språk inom den grundläggande utbildningen eller enligt lärokursen för A-språk som inleds i årskurs 1—6 inom den grundläggande utbildningen. Om den studerande studerar det andra inhemska språket enligt lärokursen för A-språk är antalet obligatoriska kurser sex. För en studerande som befriats från studier i det andra inhemska språket

enligt 13 § i gymnasielagen, kan undervisning i det andra inhemska språket ordnas enligt lärokursen för B-språk som inleds i gymnasiet.

Utbildningsanordnaren ska erbjuda den studerande valfria studier i övriga språk i minst två andra språk.

Den studerande ska fördela de obligatoriska kurserna i **gymnastik** över flera läsår.

10 §

Timfördelningen inom undervisningen för vuxna

Läroämnen eller ämnesgrupper	Obligatoriska kurser	Riksomfattande fördjupade kurser
Språk- och kommunikationsstudier		
Modersmål och litteratur	5	1
A-lärokurs	6	2
B-lärokurs	5	2
Andra språk		6
Matematik		
Gemensam studiehelhet	1	
lång lärokurs	9	3
kort lärokurs	5	2
Naturvetenskapliga ämnen	5	5
Fysik	1—2	
Kemi	1—2	
Biologi	1—2	
Geografi	1—2	
Studier i humanistisk-samhällsvetenskapliga ämnen samt religion och livsåskådningskunskap	6	7
Religion/livsåskådningskunskap	1	
Historia	2	
Samhällslära	2	
Filosofi	1	
psykologi		2
Temastudier		1
Övriga ämnen som hör till gymnasiets uppgift		
Sammanlagt minst	44	

Förutom de obligatoriska och fördjupade kurserna enligt timfördelningen kan även sådana fördjupade kurser och andra ämnen och

ämnesshelheter som hör till gymnasiets uppgift och som utbildningsanordnaren beslutar om förekomma.

Temastudierna förenhetligar undervisningen och stärker de studerandes förmåga att behärska bredare helheter än de enskilda läroämnena samt ökar samarbetet mellan olika läroämnen.

Den studerande ska studera minst ett språk enligt fordringarna för lärokursen i A-språk. Antingen A-språket eller B1-språket ska utgöras av det andra inhemska språket. För en studerande, som har befriats från studier i det andra inhemska språket med stöd av 13 § i gymnasielagen, kan utbildningsanordnaren ordna undervisning i det andra inhemska språket enligt lärokursen för B-språk som inleds i gymnasiet.

För den studerande ska reserveras möjlighet att studera ett eller flera språk som valfritt ämne.

I den undervisning som ordnas i en straffanstalt kan avvikelser göras från 1 mom. enligt vad som bestäms i läroplanen.

Utöver läroämnena ska de studerande ges handledning i anslutning till studierna. Det är frivilligt att delta i handledningen.

En studerande som inlett gymnasiestudierna före 18 års ålder ska utöver de kurser som anges i 1 mom. läsa minst en kurs i **gymnastik** och en kurs i **hälsokunskap samt två kurser** i bildkonst eller musik eller en kurs i vartdera av de två sistnämnda ämnena.

Vad som bestäms i 9 § 3—5 mom. gäller även timfördelningen inom undervisningen för vuxna.

11 §

Timfördelningen i utbildning som förbereder invandrare och personer med ett främmande språk som modersmål för gymnasieutbildning

Timfördelningen inom utbildning som förbereder invandrare och personer med ett främmande språk som modersmål för gymnasieutbildning är följande:

Ämne eller ämnesgrupp	Obligatoriska kurser
Modersmål och litteratur	10
Andra språk	3
Matematiska och naturvetenskapliga studier	2
Matematik, fysik, kemi, biologi, geografi	
Samhällsorientering och kulturkännedom	2
Historia och samhällslära	
Studiehandledning	2
Valfria studier	6

Ämnet modersmål och litteratur undervisas enligt lärokursen för finska som andra språk och litteratur eller för svenska som andra språk och litteratur.

Ämnesgruppen andra språk indelas i främmande språk, det andra inhemska språket samt eventuellt den studerandes eget modersmål.

Ämnesgruppen matematiska och naturvetenskapliga studier omfattar matematik, fysik, kemi, biologi och geografi. Ämnesgruppen samhällsorientering och kulturkännedom omfattar historia och samhällslära.

De valfria studierna kan omfatta kurser som avses i 9 och 10 §, eller andra studier som utbildningsanordnaren erbjuder och som främjar den studerandes färdigheter inför gymnasiestudierna. De valfria studierna kan också bestå av studier i syfte att höja avgångsbetyget från den grundläggande utbildningen.

12 §

Specialbestämmelse om undervisning som ges av utbildningsanordnare med en särskild utbildningsuppgift

I undervisning som ges av utbildningsanordnare med en särskild utbildningsuppgift enligt 3 och 4 § gymnasielagen kan avvikelse göras från 8 eller 9 § enligt vad som bestäms i tillståndet att ordna utbildning.

4 kap

Ikraftträdande och övergångsbestämmelser

13 §

Ikraftträdande

Denna förordning träder i kraft den 1 december 2014.

Helsingfors den 13 november 2014

Undervisnings- och kommunikationsminister *Krista Kiuru*

Genom denna förordning upphävs statsrådets förordning om de riksomfattande målen för och timfördelningen i den utbildning som avses i gymnasielagen (955/2002).

14 §

Övergångsbestämmelser

En läroplan som gjorts upp enligt ett i 13 § 2 mom. nämnt beslut kan iakttas tills Utbildningsstyrelsen beslutar om grunderna för läroplanerna enligt denna förordning och om ibruktagandet av de läroplaner som ska utarbetas enligt dem. Utbildningsstyrelsen ska godkänna läroplansgrunderna så att de läroplaner som baserar sig på denna förordning kan tas i bruk senast den 1 augusti 2016.

De förordnanden som med stöd av de beslut som nämns i 13 § 2 mom. utfärdats för utbildningsanordnare med en särskild utbildningsuppgift upphör att gälla senast den 1 augusti 2016.

Regeringsråd Janne Öberg